

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

П О С Т А Н О В А
від 9 червня 1997 р. N 565
Київ

Про Типове положення про притулок для дітей
служби у справах дітей

{ Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
N 1299 ([1299-2003-n](#)) від 20.08.2003
N 91 ([91-2004-n](#)) від 28.01.2004
N 1572 ([1572-2004-n](#)) від 17.11.2004
N 1785 ([1785-2004-n](#)) від 31.12.2004
N 305 ([305-2005-n](#)) від 20.04.2005
N 872 ([872-2007-n](#)) від 26.06.2007
N 1235 ([1235-2011-n](#)) від 23.11.2011
N 415 ([415-2012-n](#)) від 23.05.2012
N 551 ([551-2015-n](#)) від 05.08.2015
N 437 ([437-2016-n](#)) від 13.07.2016
N 43 ([43-2019-n](#)) від 23.01.2019 }

{ У назві та тексті Постанови слова "притулок для неповнолітніх служби у справах неповнолітніх" у всіх відмінках і формах числа замінено словами "притулок для дітей" у відповідному відмінку і числі згідно з Постановою КМ N 872 ([872-2007-n](#)) від 26.06.2007 }

{ У назві та тексті Постанови слова "притулок для дітей" в усіх відмінках і формах числа замінено словами "притулок для дітей служби у справах дітей" у відповідному відмінку і числі згідно з Постановою КМ N 415 ([415-2012-n](#)) від 23.05.2012 }

Відповідно до Закону України "Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей" ([20/95-ВР](#)) Кабінет Міністрів України п о с т а н о в л я є:

{ Вступна частина із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 872 ([872-2007-n](#)) від 26.06.2007 }

1. Затвердити Типове положення про притулок для дітей служби у справах дітей (додається).

2. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям забезпечити створення відповідно до соціальних потреб кожного регіону притулків для дітей служби у справах дітей та організацію їх діяльності.

3. Міністерству соціальної політики за погодженням з Міністерством фінансів в місячний термін затвердити умови оплати праці працівників притулків для дітей служби у справах дітей, поширивши на них умови оплати праці працівників закладів освіти для дітей і підлітків, які потребують соціальної допомоги і реабілітації.

{ Пункт 3 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1572 ([1572-2004-n](#)) від 17.11.2004, N 305 ([305-2005-n](#)) від 20.04.2005, N 872 ([872-2007-n](#)) від 26.06.2007, N 415 ([415-2012-n](#)) від 23.05.2012 }

Прем'єр-міністр України

П.ЛАЗАРЕНКО

Інд.28

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 9 червня 1997 р. N 565

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ
про притулок для дітей служби у справах дітей

{ Назва Положення із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 872 ([872-2007-n](#)) від 26.06.2007 }

{ У тексті Положення слова "заклад освіти" в усіх відмінках і формах числа замінено словами "навчальний заклад" у відповідному відмінку і числі згідно з Постановою КМ N 1299 ([1299-2003-n](#)) від 20.08.2003 }

{ У тексті Типового положення слова "Мінмолодьспорт", "служба у справах неповнолітніх" і "кримінальна міліція у справах неповнолітніх" в усіх відмінках замінено відповідно словами "Мінсім'ямолодьспорт", "служба у справах дітей" і "кримінальна міліція у справах дітей органів внутрішніх справ" у відповідному відмінку, а слово "неповнолітній" в усіх відмінках і формах числа замінено словом "дитина" у відповідному відмінку і числі згідно з Постановою КМ N 872 ([872-2007-n](#)) від 26.06.2007 }

Загальна частина

1. Притулок для дітей служби у справах дітей відповідної місцевої державної адміністрації (далі - притулок) - це заклад соціального захисту, створений для тимчасового перебування у ньому дітей віком від 3 до 18 років.

{ Пункт 1 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 872 ([872-2007-n](#)) від 26.06.2007 }

2. Основними завданнями притулку є:
соціальний захист позбавлених сімейного виховання дітей, які опинилися в складних житлово-побутових умовах, залишили навчальні заклади;

створення належних житлово-побутових і психолого-педагогічних умов для забезпечення нормальної життєдіяльності дітей, надання їм можливості для навчання, праці та змістовного дозвілля.

3. Діяльність притулку ґрунтується на принципах гуманності, демократичності, поваги до особистості.

4. На основі цього Типового положення службою у справах дітей розробляється і затверджується положення про притулок, що конкретизує особливості його діяльності.

5. Типові штатні нормативи притулку затверджує Мінсоцполітики за погодженням з Мінфіном.

{ Пункт 5 в редакції Постанови КМ N 1299 ([1299-2003-n](#)) від 20.08.2003, із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1572 ([1572-2004-n](#)) від 17.11.2004, N 305 ([305-2005-n](#)) від 20.04.2005, N 415 ([415-2012-n](#)) від 23.05.2012 }

6. Притулок утворюється, реорганізується та ліквідується Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською та Севастопольською міською, районною, районною у м. Києві та Севастополі держадміністрацією за погодженням з Мінсоцполітики і підпорядковується відповідній службі у справах дітей.

{ Пункт 6 в редакції Постанови КМ N 1785 ([1785-2004-n](#)) від 31.12.2004; із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 872 ([872-2007-n](#)) від 26.06.2007, N 415 ([415-2012-n](#)) від 23.05.2012 }

7. Відкриття притулку дозволяється за наявності відповідної навчально-матеріальної бази, зокрема приміщень, які відповідають санітарно-гігієнічним нормам і вимогам пожежної безпеки та забезпечені необхідними видами комунально-побутових послуг.

8. Адміністрація притулку взаємодіє з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, центрами

соціальних служб для молоді, органами і закладами охорони здоров'я, органами управління освітою і навчальними закладами, правоохоронними органами та іншими суб'єктами виховально-профілактичної і лікувально-реабілітаційної діяльності.

Прийняття дітей до притулку

9. До притулку приймаються діти, які:

заблукали;

були покинуті батьками або піклувальниками;

жебракують і місце знаходження їх батьків не встановлено;

залишилися без піклування батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників);

залишили сім'ю чи навчальний заклад;

вилучені уповноваженим підрозділом органу Національної поліції із сімей, перебування в яких загрожувало їх життю і здоров'ю; { Абзац сьомий пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 551 ([551-2015-п](#)) від 05.08.2015, N 437 ([437-2016-п](#)) від 13.07.2016 }

втратили зв'язок з батьками під час стихійного лиха, аварії, катастрофи, інших надзвичайних подій;

не мають постійного місця проживання і засобів до життя, підкинуті та безпритульні діти; { Абзац дев'ятий пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1785 ([1785-2004-п](#)) від 31.12.2004 }

самі звернулися за допомогою до адміністрації притулку;

відбували покарання у виді позбавлення волі на певний строк; { Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 91 ([91-2004-п](#)) від 28.01.2004 }

постраждали від домашнього насильства та/або вчинили домашнє насильство у будь-якій формі (у разі неможливості проживання дитини з батьками, іншими законними представниками у зв'язку із вчиненням домашнього насильства стосовно неї або за її участю та за умови відсутності контакту між постраждалою від домашнього насильства дитиною та дитиною, яка вчинила домашнє насильство у будь-якій формі). { Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 43 ([43-2019-п](#)) від 23.01.2019 }

10. До притулку не приймаються діти, які перебувають у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння, психічно хворі з вираженими симптомами хвороби, а також ті, що вчинили правопорушення (у тому числі домашнє насильство у вигляді актів насильства кримінального характеру) і щодо яких є відомості про винесення компетентними органами чи посадовими особами рішення про розшук, затримання, арешт або поміщення до приймального-розподільника для дітей Національної поліції.

{ Пункт 10 в редакції Постанови КМ N 872 ([872-2007-n](#)) від 26.06.2007; із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 437 ([437-2016-n](#)) від 13.07.2016, N 43 ([43-2019-n](#)) від 23.01.2019 }

11. Підставою для прийняття дітей до притулку є:

звернення дитини до адміністрації притулку за допомогою;

направлення служби у справах дітей відповідної державної адміністрації чи виконавчого комітету ради;

акт уповноваженого підрозділу органу Національної поліції про доставлення до притулку покинутої дитини або дитини, яка заблукала; { Абзац четвертий пункту 11 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 551 ([551-2015-n](#)) від 05.08.2015, N 437 ([437-2016-n](#)) від 13.07.2016 }

письмове звернення керівника органу управління освітою відповідної державної адміністрації чи виконавчого комітету ради;

звернення органу, установи чи організації, на які покладено здійснення заходів соціального патронажу щодо дітей, які відбували покарання у виді позбавлення волі на певний строк; (Пункт 11 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 91 ([91-2004-n](#)) від 28.01.2004)

письмове звернення керівника лікувально-профілактичного закладу охорони здоров'я. { Пункт 11 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 872 ([872-2007-n](#)) від 26.06.2007 }

12. Прийняття дітей та надання їм необхідної допомоги здійснюється притулком цілодобово протягом календарного року.

13. Усі діти, прийняті до притулку, реєструються в журналі обліку із заповненням обліково-статистичних карток установленної форми.

14. На дітей, прийнятих до притулку, заводяться особові справи, в яких зберігаються документи про вік дитини, дані про його батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників), або осіб, які їх замінюють, довідка про стан здоров'я,

психолого-педагогічні спостереження, матеріали про проведену індивідуально-виховну роботу тощо. Після вибуття дітей з притулку обліково-статистичні картки зберігаються в архіві притулку протягом 15 років.

{ Пункт 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1785 ([1785-2004-n](#)) від 31.12.2004 }

Умови перебування дітей у притулку

15. Діти можуть перебувати у притулку протягом часу, необхідного для їх подальшого влаштування, але не більш як 90 діб.

До терміну перебування дітей у притулку не входить час їх перебування на оздоровленні, лікуванні або обстеженні у закладах охорони здоров'я, а також період карантину, оголошеного органами охорони здоров'я у разі наявності інфекційного захворювання у притулку. Про такі факти в журналі обліку дітей робиться відповідний запис. Після повернення дітей з лікувального закладу до притулку їх повторна реєстрація не провадиться. { Абзац другий пункту 15 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1785 ([1785-2004-n](#)) від 31.12.2004 }

{ Пункт 15 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1299 ([1299-2003-n](#)) від 20.08.2003 }

16. Діти, прийняті до притулку:

підлягають обсервації відповідно до санітарного законодавства, у разі потреби направляються лікарем притулку на клінічне обстеження і госпіталізацію;

поділяються залежно від віку на групи чисельністю не більш як 10 осіб у кожній, які розміщуються в окремих кімнатах;

забезпечуються спальними місцями, харчуванням, одягом відповідно до сезону в разі потреби, а також комунально-побутовими послугами;

перебувають під цілодобовим наглядом педагогічних працівників притулку;

можуть залучатися до прибирання приміщень і території притулку з урахуванням віку дітей, з дотриманням правил техніки безпеки, санітарії та особистої гігієни.

{ Пункт 16 в редакції Постанови КМ N 1785 ([1785-2004-n](#)) від 31.12.2004 }

17. Діти, які перебувають у притулку, навчаються в навчальних закладах системи загальної середньої освіти або за індивідуальними навчальними програмами.

{ Пункт 17 в редакції Постанови КМ N 1785 ([1785-2004-n](#)) від 31.12.2004 }

18. Порядок перебування дітей, прийнятих до притулку, регламентується правилами його внутрішнього розпорядку.

Організація у притулку профілактичної, корекційно-виховної роботи серед дітей

19. Притулок забезпечує своєчасність, доступність і ефективність різних видів допомоги дітям.

20. Організація профілактичної та корекційно-виховної роботи здійснюється на основі індивідуального підходу до дитини з урахуванням його віку та ступеня розвитку.

Психологічний супровід та забезпечення корекційно-виховної роботи в притулку здійснюються психологом. Забезпечення захисту особистих прав та інтересів дітей у притулку, надання практичної допомоги у розв'язанні питань правового захисту здійснюються юристом. { Пункт 20 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 1785 ([1785-2004-п](#)) від 31.12.2004 }

21. З метою забезпечення соціально-психологічної реабілітації дітей, виявлення та усунення конкретних причин і умов їх дискомфорту працівники притулку:

проводять психолого-педагогічні обстеження дітей, вивчають їх психологічний стан, умови життя і виховання у сім'ї, індивідуальні особливості розвитку, особисті якості, інтереси, причини самовільного залишення ними навчального закладу чи місця роботи, втечі з сім'ї тощо;

вживають заходів для встановлення особи дитини, якщо через вік або з інших причин цього не можна з'ясувати;

протягом доби після встановлення особи дитини надсилають відомості про місце його перебування батькам (усиновителям) або опікунам (піклувальникам), органам Національної поліції, а також навчальним закладам, підприємствам, установам та організаціям, де навчалась або працювала дитина; { Абзац четвертий пункту 21 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 437 ([437-2016-п](#)) від 13.07.2016 }

інформують службу у справах дітей про батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників) чи посадових осіб, які зневажають права та інтереси дітей, провокують їх асоціальну поведінку, самовільне залишення сім'ї, навчальних закладів, створюють загрозу їх здоров'ю та інтелектуальному розвитку, в разі потреби порушують

клопотання про застосування до батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників) заходів громадського впливу, притягнення їх до кримінальної, адміністративної чи цивільно-правової відповідальності; { Абзац п'ятий пункту 21 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1785 ([1785-2004-п](#)) від 31.12.2004 }

проводять індивідуальні та групові виховні заходи, психотерапевтичні заняття, на яких особливу увагу приділяють розвитку позитивних нахилів та інтересів, усуненню недоліків у поведінці дітей, встановленню нормальних взаємовідносин з дорослими та однолітками;

можуть створювати разом з центрами соціальної служби для сім'ї, дітей та молоді консультаційні пункти при притулках з метою надання дітям, їх батькам, працівникам притулку кваліфікованих консультацій (психологічні, педагогічні, медичні, правові) залежно від конкретних причин соціальної дискомфорності; { Абзац сьомий пункту 21 в редакції Постанови КМ N 1785 ([1785-2004-п](#)) від 31.12.2004 }

інформують дітей або їх законних представників про можливість отримання безоплатної правової допомоги відповідно до Закону України "Про безоплатну правову допомогу" ([3460-17](#)); { Пункт 21 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ N 1235 ([1235-2011-п](#)) від 23.11.2011 }

сприяють створенню належних умов для життєдіяльності дітей у сім'ї, навчальних закладах тощо. { Абзац пункту 21 в редакції Постанови КМ N 1785 ([1785-2004-п](#)) від 31.12.2004 }

22. Адміністрація та колектив притулку несе відповідальність перед суспільством і державою за забезпечення охорони прав дитини і його соціального захисту згідно із законодавством.

Працівники притулку, винні у порушенні прав дітей або заподіянні їм у період перебування у притулку шкоди, несуть відповідальність, передбачену законодавством.

Вибуття дітей з притулку

23. Діти повертаються у сім'ю за письмовою заявою-зобов'язанням батьків (усиновителів), родичів (за погодженням служби у справах дітей) або опікунів (піклувальників) про забезпечення належного догляду за ними.

У разі неможливості супроводження дітей, які перебувають у притулках, за межами області батьками (усиновителями), повнолітніми родичами або опікунами (піклувальниками) уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з

питань дітей, служби у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій вживають у місячний строк заходів щодо повернення та влаштування їх до регіональних притулків за місцем проживання (перебування). { Абзац другий пункту 23 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 872 ([872-2007-п](#)) від 26.06.2007, N 415 ([415-2012-п](#)) від 23.05.2012 }

З метою подальшої реабілітації діти можуть направлятися до центрів соціально-психологічної реабілітації дітей з дозволу на це відповідної служби у справах дітей.

{ Пункт 23 в редакції Постанови КМ N 1785 ([1785-2004-п](#)) від 31.12.2004 }

24. Забороняється передавати дітей за їх проханням родичам без попередньої на те згоди родичів і батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників).

25. Діти віком від 16 років і старші, які мають паспорти, а також постійне місце проживання, за письмовим дозволом завідуючого притулком можуть повертатися до батьків (усиновителів) або до опікунів (піклувальників) самостійно.

26. У разі коли повернення дитини до місця колишнього проживання неможливе через відсутність належних умов проживання і виховання або з інших причин, влаштуванням дітей займаються органи опіки та піклування за останнім місцем проживання.

Влаштуванням дітей, що заблукали, займаються органи опіки та піклування тієї адміністративно-територіальної одиниці, де дитину було знайдено.

{ Пункт 26 в редакції Постанови КМ N 1785 ([1785-2004-п](#)) від 31.12.2004 }

27. Діти, на яких отримані направлення на навчання у навчальних закладах, направляються до них у супроводі працівників притулку.

28. Повернення дітей, які перебувають на території інших держав, здійснюється відповідно до міжнародних угод.

29. Повернення дітей до батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників), або осіб, які їх замінюють, навчальних закладів оформлюється актом.

{ Пункт 29 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1785 ([1785-2004-п](#)) від 31.12.2004 }

30. Керівники транспортних організацій, поліцейські надають допомогу працівникам притулку, які супроводжують дітей, у

першочерговому придбанні квитків на залізничний, автомобільний, водний та повітряний транспорт.

{ Пункт 30 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 437 ([437-2016-n](#)) від 13.07.2016 }

Управління притулком

31. Управління притулком здійснює служба у справах дітей.

Безпосереднє управління притулком здійснює завідуючий, який призначається і звільняється з посади начальником відповідної служби у справах дітей. { Абзац другий пункту 31 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 872 ([872-2007-n](#)) від 26.06.2007, N 415 ([415-2012-n](#)) від 23.05.2012 }

{ Пункт 31 в редакції Постанови КМ N 1785 ([1785-2004-n](#)) від 31.12.2004 }

32. Завідуючий притулком повинен мати вищу освіту, спеціальну підготовку та досвід роботи з дітьми не менше трьох років, відповідні морально-етичні якості, володіти вмінням налагодити роботу притулку і керувати колективом його працівників.

{ Пункт 32 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1785 ([1785-2004-n](#)) від 31.12.2004 }

33. Завідуючий притулком:

забезпечує реалізацію завдань, покладених на заклад;

несе персональну відповідальність за додержання належних умов перебування, навчання та виховання дітей; { Абзац третій пункту 33 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1785 ([1785-2004-n](#)) від 31.12.2004 }

розпоряджається в установленому порядку майном і коштами, затверджує і виконує кошторис, укладає угоди, видає у межах своєї компетенції накази та розпорядження;

організовує навчально-виховний процес, здійснює контроль за його проведенням, несе відповідальність за ефективність роботи закладу, отримує необхідні відомості від навчальних закладів, підприємств, установ та організацій щодо дітей, причин їх бездоглядності, викликає батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників) для повернення дітей у сім'ю; { Абзац п'ятий пункту 33 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1785 ([1785-2004-n](#)) від 31.12.2004 }

затверджує правила внутрішнього розпорядку, посадові обов'язки працівників притулку;

інформує відповідні органи про причини бездоглядності дітей, вносить пропозиції щодо їх усунення.

34. У притулку може утворюватися громадська опікунська рада з представників місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій.

{ Пункт 34 в редакції Постанови КМ N 1785 ([1785-2004-n](#)) від 31.12.2004 }

35. Безкоштовне медичне обслуговування дітей, які перебувають у притулку, забезпечується відповідним державним закладом охорони здоров'я за місцем розташування притулку.

Фінансово-господарська діяльність притулку

36. Фінансово-господарська діяльність притулку провадиться за рахунок коштів місцевих бюджетів, позабюджетних та інших фондів, що утворюються з добровільних внесків підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, а також громадських організацій, фізичних осіб.

37. Притулок, має право придбавати, орендувати необхідне обладнання, користуватися послугами будь-якого підприємства, установи, організації або фізичної особи, якщо інше не передбачено законодавством.

38. Притулок користується приміщеннями та обладнанням, розпоряджається ними у порядку, визначеному законодавством і положенням про притулок для дітей служби у справах дітей. Типові нормативи оснащення притулків затверджує Мінсоцполітики за погодженням з Мінфіном.

{ Пункт 38 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1299 ([1299-2003-n](#)) від 20.08.2003, N 1572 ([1572-2004-n](#)) від 17.11.2004, N 305 ([305-2005-n](#)) від 20.04.2005, N 415 ([415-2012-n](#)) від 23.05.2012 }

39. У притулках діти забезпечуються харчуванням за натуральними нормами навчальних закладів для дітей-сиріт і дітей, які залишилися без піклування батьків.

40. Діти, які вибувають з притулку, забезпечуються документами, що засвідчують їх особу, медичними довідками, довідкою з притулку про перебування у ньому, а також продуктами харчування та грошми на проїзд до місця проживання. У разі потреби дітям видаються окремі предмети одягу та взуття відповідно до сезону.

41. Притулок веде документацію відповідно до затвердженої номенклатури, складає в установленому порядку бухгалтерську та

статистичну звітність.

42. Притулок є юридичною особою, має рахунки в установах банків, власний бланк, печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням.